

**Gemeente
Haarlem**

Evaluatieverslag Vergunningverlening Toezicht en Handhaving 2020

20 januari 2021

Afdeling VTH

Inhoud

1.	Samenvatting	4
2.	Inleiding	6
3.	Beleidsevaluatie	7
3.1	En toen kwam corona	7
3.2	Ambities en uitgangspunten	7
3.2.1	Ambities	7
3.2.2	Uitgangspunten	8
3.3	Stand van zaken in 2020	9
3.3.1	Beleidscyclus	9
3.3.2	Werkprocessen	9
3.3.3	De kwaliteitscriteria	10
3.3.4	Vergunningverlening	10
3.3.5	Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen	10
3.3.6	Beleidskader 2019 e.v.	10
3.3.7	Interbestuurlijk toezicht	11
4.	Overzicht werkzaamheden 2020	12
4.1	Speerpunten uit 2020	12
4.2	Vergunningverlening	16
4.3	Toezicht en handhaving	17
4.3.1	Vergunningsgericht toezicht	18
4.3.2	Signaaltoezicht	20
4.3.3	Gebiedsgericht toezicht	21
4.3.4	Thema gericht toezicht	22

5.	Cijfermatig overzicht	28
5.1	Vergunningverlening	28
5.2	Toezicht en handhaving	29
6.	Aandachtspunten	30

1. Samenvatting

In dit Evaluatieverslag Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving van de afdeling Vergunningen, Toezicht en Handhaving van de gemeente Haarlem (hierna: afdeling VTH) kijken we terug naar de in 2020 uitgevoerde activiteiten en behaalde resultaten op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving in de bebouwde omgeving.

Beschreven wordt in hoeverre de geplande activiteiten uit het Uitvoeringsprogramma 2020 VTH zijn gerealiseerd. Het beleidsplan VTH 2019 e.v. en deze evaluatie dienden als onderlegger voor de in 2020 uit te voeren werkzaamheden.

Met het evaluatieverslag wordt invulling gegeven aan artikel 7.7 van het Besluit Omgevingsrecht (Bor) waarin is opgenomen dat het college verplicht is om jaarlijks te evalueren. Dit evaluatieverslag wordt na vaststelling in het college aan de gemeenteraad bekend gemaakt.

In het Uitvoeringsprogramma VTH voor 2020 waren de volgende speerpunten in het werk benoemd:

- Woon- en adresfraude, project Lelie
- Illegale bewoning in de Waarderpolder
- Handhaving horecabestemming
- Funderingsherstel
- AirBnB
- Handhaving op huisvestingsverordening
- Aanloop naar Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen
- Aanloop naar de Omgevingswet
- Inspectiesignaal brandveiligheid gevels
- Inspectiesignaal breedplaatvloeren (vervolg)
- Inspectiesignaal roestvast staal zwembaden (vervolg)
- Plaatsing huisvuilcontainers
- Aanpassingen in digitaal systeem parkeren
- Aanpassing bomenverordening, meer vergunningaanvragen

De resultaten van deze speerpunten zijn in deze evaluatie meegenomen.

De ambtelijke samenvoeging met de gemeente Zandvoort is in 2019 geïmplementeerd binnen de afdeling. De werkprocessen voor de beide gemeenten zijn echter op meerdere onderdelen niet gelijk (te maken). Dit hangt samen met de verschillende afspraken (zoals met de Omgevingsdienst IJmond), de verschillende bestuursculturen, de schaalgrootte in Haarlem en Zandvoort en met de verschillen in lokale wetgeving. Bijgaande evaluatie heeft alleen betrekking op de activiteiten en resultaten voor Haarlem.

Helaas is het niet gelukt alle speerpunten in 2020 volledig op te pakken. Een van de redenen hiervoor is de situatie rondom corona. Bij gelijkblijvende formatie moeten er bij een toename van werk keuzes worden gemaakt en onze wettelijke taken hebben daarbij in eerste instantie op basis van het beleidsplan VTH 2019 e.v. in beginsel voorrang.

Dit levert het volgende beeld op van werkzaamheden die achterstand hebben opgelopen, of niet (volledig) konden worden opgepakt:

- Er is een achterstand bij de brandveiligheidscontroles bij de bestaande bouw. Een voorbeeld hiervan zijn woongebouwen. Overigens is van belang hierover op te merken, dat op de brandveiligheid door de verbonden partijen VRK en de Omgevingsdienst IJmond ook het nodige werk wordt verzet. Locaties met automatische brandmeldinstallaties, maatschappelijk gevoelige objecten (zoals bijvoorbeeld verpleeghuizen, kinderopvanglocaties, het stadhuis, de Grote Kerk, de Koepel, etc.) en bedrijven vallen onder hun verantwoordelijkheid en worden jaarlijks gecontroleerd. In 2020 is het rapport van de provincie Noord-Holland over de brandveiligheid bij zorginstellingen in alle betrokken veiligheidsregio's verschenen. Haarlem heeft aan dit onderzoek meegedaan via een enquête en een nagesprek. Uit het rapport kwam naar voren dat bij de instellingen in de gemeenten waar daadwerkelijk inspecties zijn uitgevoerd, geen echt verontrustende zaken zijn aangetroffen. Er was sprake van een aantal lichte overtredingen, die snel weer in orde konden worden gemaakt. Wel constateert de provincie in het eindrapport dat de dossiers over de gebouwen gemakkelijker ontsloten moeten kunnen worden, dit om de controles te vergemakkelijken. Uiteraard wordt in Haarlem, samen met de VRK, aandacht besteed aan dit aspect.

In het recente verleden werd bij nieuw ingevoerde gemeentelijke beleidstaken niet altijd gedacht aan het feit dat de betreffende beleidsregel(s) meestal ook iets betekenen in de uitvoering (vergunningen, toezicht en handhaving).

In de afgelopen periode heeft afdeling VTH hiervoor bij de betreffende afdelingen nadrukkelijk aandacht gevraagd. Door als afdeling VTH bij het maken van het beleid al te kunnen meedenken over de praktische uitvoerbaarheid daarvan, kan de afdeling beter uit de voeten met die uitvoering. Dit heeft al tot goede resultaten geleid, zoals bij het standplaatsen-, evenementen- en huisvestingsbeleid.

Het uitvoeringsprogramma VTH 2021 wordt begin 2021 aan het college ter vaststelling voorgelegd en ter kennisname naar de raad gestuurd.

2. Inleiding

Dit evaluatieverslag dient als basis voor het actualiseren, bijstellen en aanscherpen van het Vergunningen-, toezicht- en handhavingsbeleid in het volgende uitvoeringsprogramma (2021). Verder wordt met het evaluatieverslag invulling gegeven aan de wettelijke verplichtingen van het Besluit omgevingsrecht (hierna: Bor) en de Ministeriele regeling omgevingsrecht (Mor).

In het Beleidsprogramma VTH 2019 e.v. heeft het college haar ambities en doelen voor de periode 2019 en verder, geformuleerd en is het strategisch kader voor de uitvoering van vergunningverlening, toezichts- en handhavingstaken (VTH-taken) in de bebouwde leefomgeving weergegeven. Omdat de ingangsdatum van de Omgevingswet eerder was gepland voor 1-1-2021, is overwogen om het nieuw Beleidsprogramma VTH ook per die datum te laten ingaan. Nu deze datum is doorgeschoven naar 1-1-2022, is ook het nieuwe Beleidsprogramma VTH een jaar doorgeschoven.

Dit evaluatieverslag beschrijft welke activiteiten uit het Uitvoeringsprogramma 2020 VTH zijn uitgevoerd en welk effect dit heeft gehad. Deze evaluatie is met informatie vanuit de vergunningverleners, toezichthouders en juridische handhavers van de afdeling tot stand gekomen.

NB: De werkzaamheden van de externe handhavingspartners, zoals de Veiligheidsregio Kennemerland (hierna: VRK) en de Omgevingsdienst IJmond (hierna ODIJ) worden door deze organisaties zelf geëvalueerd. Deze worden afzonderlijk aan het gemeentebestuur ter beoordeling aangeboden.

3. Beleidsevaluatie

3.1 En toen kwam corona

2020 was het jaar waarin, vrij onverwacht, de coronacrisis zich hard aandiende. Vanaf halverwege maart kon er opeens niet meer op kantoor gewerkt worden en werd thuiswerken de norm. Deze onverwachte omschakeling vroeg veel improvisatie van de medewerkers. Gelukkig lukte het snel om alle medewerkers aan te sluiten op ANY, zodat vanuit huis de werkomgeving goed benaderbaar werd. Uiteraard heeft dit invloed gehad op de productie in de Haarlemse ambtelijke organisatie.

Voor diverse mensen in de afdeling sloipte alles wat er in de stad en het dorp aan coronamaatregelen genomen moest worden veel tijd op.

Na de versoepelingen, toen de horeca weer onder voorwaarden, open mocht, is een aantal medewerkers zeer druk geweest met de coördinatie om een en ander in goede banen te leiden (bijvoorbeeld de maatregelen rondom de inrichting en aanpassingen van de terrassen). Er kwamen tot juli, vanwege het verbod op evenementen, weinig vergunningaanvragen binnen voor deze activiteit. Een aantal medewerkers is daarom uitgeleend aan het telefoonteam om te helpen de vragen over de Tozo regeling te beantwoorden.

Vanaf juli werd het echter weer druk met aanvragen om evenementenvergunningen en moest hier weer volop inzet worden gepleegd.

De afdeling VTH werkt op dit moment (eind 2020) voor meer dan 90 procent van de bezetting vanuit huis. Alleen werkzaamheden die niet vanuit huis kunnen worden uitgevoerd worden op kantoor verricht. Hierbij valt te denken aan het laten printen en tekenen van beschikkingen en de inspecties van de toezichthouders.

Al met al heeft een en ander, zeker in de beginfase toen iedereen nog enigszins zoekende was in de nieuwe manieren van communiceren (o.a. in Teams) en toen ANY nog enkele kinderziektes vertoonde, de productiviteit enigszins negatief beïnvloed. Ook voor de toezichthouders verliep dit jaar anders vanwege de coronamaatregelen.

Het is goed om met bovenstaande in het achterhoofd, deze evaluatie te lezen. Het was een bijzonder jaar, met vele beperkingen, maar ook met grote inzet van de medewerkers.

3.2 Ambities en uitgangspunten

In het beleidsprogramma VTH 2019 e.v. zijn de onderstaande ambities en doelen geformuleerd. Bij het maken van de risicoanalyse en het nieuwe uitvoeringsprogramma wordt hiermee rekening gehouden.

3.2.1 Ambities

Ondanks de coronacrisis stonden onze ambities op VTH-gebied in 2020 nog recht overeind. Adequaat VTH-beleid is flexibel en speelt in op actuele behoeften. De samenleving verandert steeds sneller en dat gold zeker in coronatijd. Haarlem wil het VTH-beleid laten aansluiten bij de

voortdurend veranderende wensen uit de politiek en samenleving, en die wensen ook in haar ambities laten terugkomen. Deze ambitie brengt telkens weer extra werkzaamheden met zich mee. Dat betekent, dat er moet worden gekeken hoe de medewerkers hierop optimaal kunnen worden ingezet. Met de komst van de Omgevingswet die, zoals gezegd, met een jaar is uitgesteld naar 1 januari 2022, zullen inwoners en bedrijven meer gaan bijdragen aan de realisatie van de gewenste omgevingskwaliteit. In de aanloop naar de Omgevingswet zal deze manier van het delen van verantwoordelijkheid voor het realiseren van de omgevingskwaliteit een terugkerend en geleidelijk te intensiveren thema zijn.

3.2.2 Uitgangspunten

Onze uitgangspunten voor het VTH-beleid waren ook in 2020 de volgende:

- **Kwaliteitsniveau:** Het minimaal kwaliteitsniveau van de dienstverlening vertaalt zich in een adequaat kennis- en kundeniveau van het personeel. Voor de uitvoering van de vergunning-toezicht- en handhavingstaken zijn wettelijke kwaliteitseisen vastgelegd in de zogeheten Kwaliteitscriteria 2.2 (uitwerking van het Programma Uitvoering met ambitie.nl). De gemeente Haarlem voldoet aan deze kwaliteitseisen. In 2020 is hier een check op uitgevoerd. Haarlem kiest verder voor een klantgerichte benadering, waarbij een goede (digitale) dienstverlening en een snelle en zorgvuldige afhandeling van de vergunningaanvragen centraal staan. Onze klanten worden daarbij op een deskundige en vriendelijke wijze van informatie voorzien. Wij streven voortdurend naar verbetering van de dienstverlening aan onze klanten.

Er kan niet één specifiek resultaat worden aangewezen als een opmaat voor kwaliteit. Een snel besluit, waarover vervolgens jarenlang moet worden geprocedeerd, voldoet uiteindelijk niet aan de gewenste kwaliteit. Als een besluit uiterst zorgvuldig is genomen, maar de besluitvorming ondertussen jarenlang heeft geduurd, draagt dit evenmin bij aan het bereiken van een goed evenwicht tussen kwaliteit en gewenste doorlooptijd. De gemeente zoekt hierin, binnen de juridische mogelijkheden, constant naar een evenwicht.

- **Rechtszekerheid:** Vergunningen worden tijdig verleend. Rechtszekerheid voor burgers en ondernemers is van groot belang. Wij streven naar helder geformuleerde vergunningen die daarmee ook de rechterlijke toets kunnen doorstaan. Voor ons is het uitgangspunt, zo veel als mogelijk is, te voorkomen dat vergunningen van rechtswege (als gevolg van overschrijding van wettelijke afhandelingstermijnen bij aanvragen) verleend worden.

- **Handhaving:** Overtredingen, die niet beëindigd worden, worden met bestuursrechtelijke middelen aangepakt. Regels moeten worden nageleefd, want ze dienen een doel. Een burger moet erop kunnen vertrouwen dat het de gemeente ernst is met een in gang gezet handhavingstraject en dat daarbij het beëindigen van de geconstateerde overtreding de inzet is. Ook dit valt onder rechtszekerheid. Wij hanteren hierbij als uitgangspunt dat in alle gevallen inzet op toezicht en handhaving op een redelijke en proportionele manier plaats moet vinden. Waar mogelijk hanteren we een maatwerkaanpak. Het algemeen belang versus privaat belang wordt zorgvuldig afgewogen in ieder proces.

- **Gedeelde verantwoordelijkheid:** in het kader van onze strategie "nieuwe democratie" en de gedachte achter de Omgevingswet willen we de eigen verantwoordelijkheid van burgers bij het oplossen van omgevings-gerelateerde vraagstukken stimuleren.

De initiatiefnemers van vergunningaanvragen zijn daarbij zelf verantwoordelijk voor het indienen van een complete aanvraag. En initiatiefnemers zijn zelf verantwoordelijk voor het creëren van

draagvlak c.q. acceptatie van de voorgenomen plannen bij belanghebbenden, zoals burens. Uiteraard kan de gemeente hier desgewenst wel bij adviseren.

Ten slotte is er nog de steeds verdergaande juridificering van de samenleving. In toenemende mate wordt op de gemeente een beroep gedaan in de situatie van burenruzies. De daaruit voortkomende handhavingsverzoeken hebben een verzwaring van de taaklast van de afdeling VTH tot gevolg. Het efficiënt inzetten van onze mensen en middelen voor het bereiken van de ambities van de gemeente dreigt hierdoor soms in het gedrang te komen. Wij vragen van burgers en bedrijven dat zij in de eerste plaats zelf de verantwoordelijkheid nemen voor het oplossen van hun eigen problemen en conflicten.

• **Risico gestuurd werken:** De aanpak van problemen en vraagstukken vindt voor zover mogelijk risico gestuurd plaats. Hierbij staan de bescherming van de (volks)gezondheid en (fysieke) veiligheid voorop.

Al met al is onze inzet ook in 2020 gericht geweest op het waarborgen van de kwaliteit, de leefbaarheid en de veiligheid van de leefomgeving. De kern van het gemeentelijke VTH-beleid is om de risico's van niet-naleving van wetgeving en beleid op het vlak van de fysieke leefomgeving tot een minimum te beperken, gelet op de beperkt beschikbare middelen. En ook in 2020 uiteraard met zo weinig mogelijk overlast voor inwoners en bedrijven.

3.3 Stand van zaken in 2020

3.3.1 Beleidscyclus

Jaarlijks worden de opgestelde documenten van de beleidscyclus in het kader van het interbestuurlijk toezicht voorgelegd aan de provincie Noord-Holland. De afdeling VTH is doorlopend bezig met een verdere kwaliteitsverbetering in het kader van de Big Eight cyclus.

3.3.2 Werkprocessen

In het kader van kwaliteitszorg en kwaliteitsverbetering is er in 2018 een start gemaakt met het actualiseren van de beschrijvingen van de werkprocessen en werkinstructies. Dit is gebeurd aan de hand van de ISO-systematiek. Het Kwaliteitshandboek VTH is in 2020 opgeleverd. Uiteraard is door

de aanpassingen van het Kwaliteitshandboek in verband met nieuwe werkwijzen of regelgeving dit een 'levend' document.

In het uitvoeringsprogramma 2020 is beschreven dat in het kader van continu leren gewerkt zou worden aan prestatie-indicatoren. Vanwege de hoge werkdruk in 2020 en alle bijkomende coronaperikelen is het niet gelukt om in 2020 verder te gaan met de ontwikkeling en monitoring van de prestatie-indicatoren voor de uitvoering van het VTH-beleid.

Met deze indicatoren moet in beeld komen hoe verbeteringen/versnellingen kunnen worden aangebracht in de werkwijze van de afdeling VTH, en dan speciaal in de samenwerking met de adviserende en beleidsmakende afdelingen. Dit werk wordt doorgeschoven naar 2021.

3.3.3 De kwaliteitscriteria

De Wet VTH kent ook de zogenoemde kwaliteitsborging en kritieke massa. Op personeelsniveau wordt er gekeken en beoordeeld of hieraan wordt voldaan. Er was ook in 2020 nog steeds een schaarste op de arbeidsmarkt voor (bouwkundig) technisch personeel. Hierdoor lukte het ook in 2020 niet om continu 100% te voorzien in de benodigde vaste capaciteit. Het is wel gelukt een aantal nieuwe vaste medewerkers aan te trekken en daarnaast een aantal tijdelijke inhuurkrachten; mede anticiperend op de effecten van toekomstige wetgeving (Wet kwaliteitsborging voor het bouwen).

3.3.4 Vergunningverlening

Tot 2018 vond het interbestuurlijk toezicht alleen plaats op de toezicht en handhavingstaken in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Sinds dat jaar valt echter ook de vergunningverlening in het kader van deze Wet hieronder. Dit onderdeel van het werk is in het beleidsprogramma 2019 e.v. en de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's opgenomen.

3.3.5 Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen

De Omgevingswet zou oorspronkelijk op 1 januari 2021 inwerking treden. De inwerkingtreding is in mei 2020 echter doorgeschoven naar 1 januari 2022. Dat geldt ook voor de Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen (WKB). Beide wetten hebben naar verwachting een grote impact op de werkzaamheden van de afdeling VTH. Diverse medewerkers zijn dan ook in 2020 al betrokken geweest bij de voorbereiding op de implementatie van beide wetten. Dit geldt zowel voor de (juridisch) inhoudelijke aspecten, de werkprocessen, als voor de benodigde aanpassingen aan de ICT-voorzieningen en software. De hiervoor benodigde inzet zal het komende jaar worden voortgezet.

Het lag in de bedoeling om in 2020 een bijeenkomst te organiseren voor partners uit de regio over de WKB. De Coronacrisis gooide hierbij roet in het eten.

Wel hebben wij deelgenomen aan een regionale bijeenkomst in Teams met de gemeenten Zaanstad, Purmerend en Hoorn, waarbij issues over beide onderwerpen zijn besproken en gezamenlijk over oplossingen is nagedacht. Daarbij is ook gekeken hoe er in de toekomst blijvend kan worden samengewerkt. In 2020 is samenwerking op de proefprojecten in het kader van de WKB opgestart.

3.3.6 Beleidskader 2019 e.v.

De afdeling VTH ligt op schema wat betreft de hoofdlijnen uit het beleidskader 2019 e.v. in de uitvoering van de vergunningverlening en handhaving.

In 2022 zal er een nieuw beleidskader worden opgesteld, waarbij wordt uitgegaan van de nieuwe

regelgeving met betrekking tot de Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen en de daarbij behorende eisen en wensen die de raad daarvoor vaststelt qua werkwijze en het daarvoor benodigde instrumentarium. Wij gaan hiermee in 2021 aan de slag. Dit wordt verder beschreven in het uitvoeringsprogramma 2021.

3.3.7 Interbestuurlijk toezicht

De provincie Noord-Holland heeft het beleid en de uitvoering van de VTH-taken in 2020 aangemerkt als 'adequaat'. In de afgelopen jaren scoorde Haarlem 'redelijk adequaat'. Deze lijn willen wij uiteraard vasthouden.

4. Overzicht werkzaamheden 2020

4.1 Speerpunten uit 2020

In het Uitvoeringsprogramma 2020 is een veertiental speerpunten opgenomen. Door de coronacrisis kon helaas niet alles wat we ons hadden voorgenomen, worden gerealiseerd. Maar ondanks dat zijn er wel mooie resultaten behaald. Deze staan hieronder beschreven.

Verantwoording:

1. Woon- en adresfraude, project Lelie

Op basis van de resultaten uit de afgelopen jaren binnen dit project is gebleken, dat er steeds meer gegevens boven water komen die opvolging vereisen. Ongewenste activiteiten als huisjes-melken, prostitutie en drugshandel komen goed in beeld door een gerichte analyse van het gebruik en de mutaties in gebruik van fysieke locaties. Relevant is verder nog, dat er steeds meer raakvlakken zijn met ondermijning waardoor de fysieke adrescontroles meer tijd en kennis op dit gebied vergen van de toezichthouders. In bepaalde gebieden in Haarlem is er gekozen voor een gebiedsgerichte aanpak. De keuze voor deze aanpak heeft te maken met specifieke problemen of ontwikkelingen die er dan spelen. Een voorbeeld hiervan is het project Lelie.

Op advies van het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) is destijds tot dit project Lelie besloten om voor een langere periode een integraal project uit te voeren, in samenwerking, tussen gemeente, politie-eenheid Noord-Holland, Openbaar Ministerie Noord-Holland en de Belastingdienst.

In hoofdstuk 4.3.3. wordt verder ingegaan op de werkzaamheden wat betreft project Lelie.

2. Illegale bewoning in de Waarderpolder

De aanpak van onrechtmatige bewoning in de Waarderpolder wordt (gefaseerd) in 3 fases opgepakt. Eind 2019 is een begin gemaakt met de inventarisatie en opzet voor de controle van bedrijfspanden. In fase 2 (zo'n 120 adressen) is in 2020 hierop de uitvoering niet voortgezet. Vanwege de coronamaatregelen hebben er dus in 2020 geen controleactiviteiten plaatsgevonden in de Waarderpolder.

In hoofdstuk 4.3.3. worden de ontwikkelingen van dit speerpunt verder beschreven.

3. Handhaving Horecabestemming

Eind 2017 heeft het college aangeven dat er extra aandacht besteed moet worden op de naleving van het bestemmingsplan. In het bijzonder de locaties waar horeca activiteiten plaatsvinden. Het gaat hierbij dan allereerst om de vraag of er horeca op een bepaalde locatie is toegestaan. Door klachten van omwonenden of via de politie komen deze situaties in beeld en worden ze in het reguliere werk meegenomen.

Dit speerpunt wordt in hoofdstuk 4.3.3. verder beschreven.

4. Funderingsherstel

In Haarlem is in verschillende wijken een aantal woningen met zorgwekkende funderingsproblemen. De constructeurs en inspecteurs van VTH hebben hierin een adviserende en een toezichthoudende rol. Ook zijn zij aangehaakt bij de projectgroep 'funderingsherstel'.

De gemeente heeft in 2019 een stimuleringsregeling voor het herstel van funderingen ingesteld. Woningeigenaren die de fundering van hun bouwblok willen herstellen, kunnen financieel worden ondersteund, wanneer een bepaald percentage van de andere eigenaren in het bouwblok niet kan of wil meewerken aan het herstel. Verder wordt er geen leges geheven op de vergunningsplichtige werkzaamheden, voor zover het de funderingen betreft. Maar ook in de sfeer van handhaving krijgt dit aspect extra aandacht. Eigenaren kunnen worden aangeschreven en een last onder dwangsom opgelegd krijgen. Uiteraard zal bij acuut gevaar (zoals gebruikelijk) direct handhavend worden opgetreden. In 2020 hoefde er op dit onderwerp niet handhavend te worden opgetreden.

5. AirBnB

De gemeente Haarlem is met haar historische binnenstad een aantrekkelijke locatie voor toeristen. Overlast door tijdelijke gasten van huiseigenaren die gebruik maken van AirBnB en andere bemiddelaars, is een trend die zich nog steeds uitbreidt in de grote steden. Haarlem heeft vanwege het gebruik van de AirBnB's in 2018 en 2019 al de nodige klachten binnen gekregen en heeft daarom in 2020 nadrukkelijk op toezicht en handhaving van AirBnB ingezet.

In hoofdstuk 4.3.3. worden de werkzaamheden in 2020 omtrent AirBnB verder beschreven.

6. Handhaving op de huisvestingsverordening

De in 2019 gewijzigde huisvestingsverordening voor Haarlem brengt met zich, dat er op moet worden toegezien dat de ingevoerde vergunningplicht wordt nagekomen en dat er geen illegale splitsingen plaatsvinden. De resultaten op het toezicht en handhaving van illegale verhuur van vakantiehuisen staat in hoofdstuk 4.3.3. bij het kopje 'AirBnB' beschreven.

7. Aanloop naar de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Voor dit onderwerp, dat overigens net als de Omgevingswet is doorgeschoven naar 1 januari 2022, is een impactanalyse gemaakt. Hierbij is onderzocht wat de personele gevolgen zijn van de invoering van deze wet, zowel voor de korte als voor de langere termijn. Uiteraard is daarbij ook een inschatting gemaakt op de daarmee samenhangende verwachte legesopbrengsten. Verder zijn in 2020 de nieuwe werkprocessen voor de Omgevingswet en de WKB alvast opgesteld.

Aan de gemeenten is gevraagd om in 2020 (nu met een uitloop naar 2021) mee te doen aan proefprojecten in het kader van deze wet. De vraag was of de gemeenten 10% van hun aanvragen in gevolgklasse 1 wilden afdoen, op de wijze waarop deze onder de nieuwe wet zou worden afgehandeld. Dit betekent dus: met inschakeling van een gecertificeerde kwaliteitsborger.

Haarlem heeft hier nog niet direct aan kunnen meewerken. In Haarlem zijn er namelijk maar weinig projecten in gevolgklasse 1 van enige omvang. Gevolgklasse 1 bestaat in Haarlem voor het grootste deel uit het uitbreiden van particuliere woningen. In die categorie is het moeilijk om partijen te vinden die én de leges willen betalen aan de gemeente én daarnaast ook nog eens willen betalen voor de diensten van de kwaliteitsborger.

Wel hebben wij inmiddels met een kwaliteitsborger contact gehad om te kijken wat we voor elkaar kunnen betekenen. En we onderzoeken of we op dit punt met nauwer met andere gemeenten kunnen samenwerken, om van elkaar te leren.

8. Aanloop naar de Omgevingswet

Om goed voorbereid te zijn op de Omgevingswet per (toen nog bepaald op) 1 januari 2021, werd vanaf het begin van het jaar hard gewerkt om tijdig klaar te zijn met de noodzakelijk aanpassing van de geautomatiseerde systemen voor de vergunningverlening en archivering. In mei 2020 werd

bekend dat de invoering van deze wet met een jaar werd uitgesteld. Uiteraard was dat geen reden om met de voorbereidingen van deze wet pas op de plaats te maken. Het geeft de organisatie wel net iets meer lucht om de systemen en werkwijzen goed te testen en de medewerkers hier goed in mee te nemen.

9. Inspectiesignaal brandveiligheid gevels

De Minister van BZK heeft bij brief van 30 november 2018 alle gemeenten gevraagd om de meest risicovolle gebouwen in de gemeente te inventariseren en er vervolgens op toe te zien dat eigenaren van deze gebouwen onderzoek uitvoeren naar de brandveiligheid van de gevels en wanneer noodzakelijk maatregelen nemen om de veiligheid te waarborgen. Deze inventarisatie beperkt zich tot gebouwen met gevels waarvan de buitenzijde niet van beton of baksteen is. Er is door de inspecteurs een inventarisatie gemaakt van gebouwen die qua hoogte en gebruik in de aangegeven risicogroep vallen. Het gaat hierbij om 505 gebouwen. In 2021 zullen deze gebouwen in samenspraak met de VRK verder beoordeeld worden op gevaarzetting.

10. Inspectiesignaal breedplaatvloeren (vervolg)

Het ministerie van BZK heeft de gemeenten opgedragen aanvullend onderzoek te doen op de aanwezigheid van gevaarlijk vloeren, met nieuwe rekenregels. Ook staat in de betreffende brief, dat, gezien de grote opgave, de beoordeling van de betreffende gebouwen gefaseerd plaats gaat vinden.

In hoofdstuk 4.3.3. staat beschreven wat er op het gebied van dit speerpunt is gedaan in 2020.

11. Inspectiesignaal roestvrijstaal zwembaden (vervolg)

In 2019 ontvingen alle gemeenten in Noord-Holland een brief van de provincie waarin werd meegedeeld dat uit een steekproef onder de ingezonden rapporten was gebleken dat het overgrote deel van de ingezonden rapporten niet voldeed. Zo zou er getoetst zijn aan de norm NPR9200 en niet, zoals was voorgeschreven, aan het Bouwbesluit. Alle gemeenten kregen daarom (zonder dat was uitgefilterd of er misschien gemeenten bij waren die wel voldeden) opdracht opnieuw onderzoek te doen. Daarop heeft Haarlem laten onderzoeken of in het rapport van 2019 de toepassing van roestvaststaal in de Haarlemse zwembaden is getoetst aan het Bouwbesluit. Dit bleek wel het geval. De provincie is hiervan inmiddels op de hoogte gesteld.

12. Plaatsing huisvuilcontainers

In 2019 is een groot aantal nieuwe ondergrondse huisvuilcontainers geplaatst in 21 wijken in Haarlem. Dit is verder ter hand genomen in 2020. Hiervoor zijn aanwijzingsbesluiten gemaakt. Op deze aanwijzingsbesluiten komen van meet af aan zeer veel bezwaren binnen. De behandeling van deze bezwaren vraagt meer inzet dan op voorhand werd verwacht door de juristen bij het team Procedures en Projecten. Deze extra inzet wordt deels gefinancierd via het project dat hiervoor is opgezet bij de afdeling BBOR.

Het proces is grotendeels belegd bij Spaarnelanden. Zo stelt Spaarnelanden de concept aanwijzingsbesluiten op, informeert de bewoners hierover en nodigen bewoners uit voor informatieavonden over de conceptbesluiten. De afdeling VTH publiceert de aanwijzingsbesluiten en handelt de bezwaren af. Op dit moment zijn er 18 van de 21 wijken afgerond wat betreft het plaatsen van de huisvuilcontainers. Gemiddeld komen er per wijk ongeveer 11 bezwaren binnen. In 2021 zal het proces in de laatste drie wijken gestart worden.

13. Aanpassingen in digitaal systeem parkeren

Het is in 2020 niet gelukt om het parkeervergunningensysteem te vervangen. Wel hebben er diverse overleggen plaatsgevonden en zijn de parkeerproducten en processen in kaart gebracht. In 2021 zullen er verdere stappen worden ondernomen om een nieuw parkeervergunningensysteem te implementeren. Dit gebeurt in samenwerking met andere afdelingen van de gemeente Haarlem.

14. Aanpassing bomenverordening, meer vergunningen

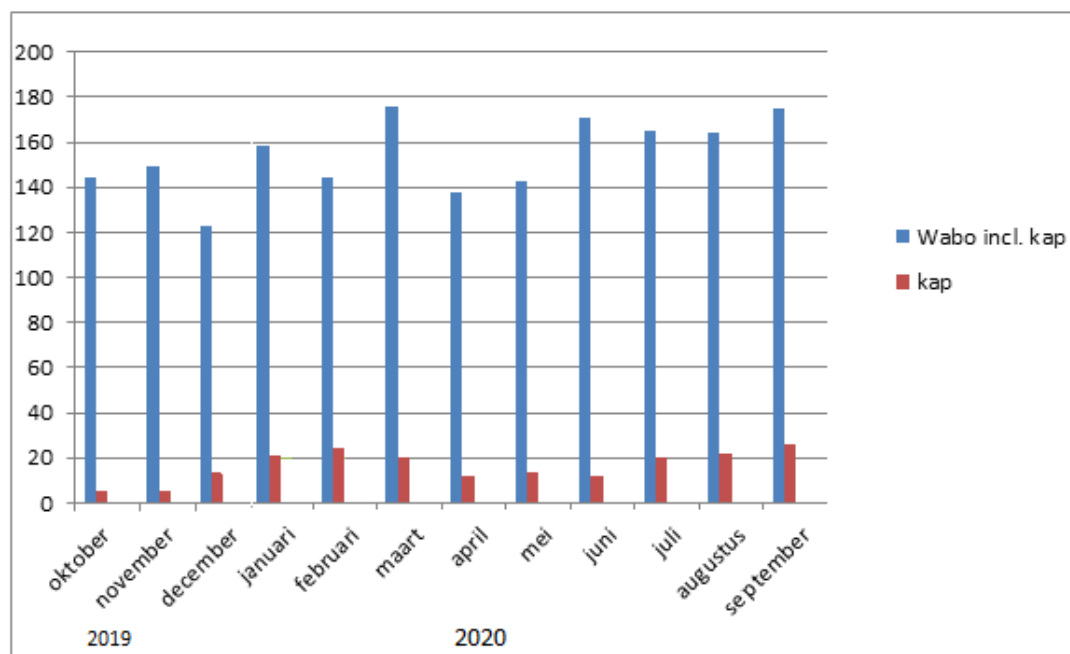
Verwachting was dat de Bomenverordening in 2020 zou worden aangepast. Dit is niet gebeurd. De gemeente is in 2020 begonnen met het opstellen van een nieuwe bomenverordening. Bij het opstellen zijn verschillende stakeholders betrokken, ook stakeholders van buiten de gemeente Haarlem, om zo zoveel mogelijk draagvlak voor de nieuwe bomenverordening te creëren. Op dit moment is er nog een aantal juridische aspecten in de nieuwe verordening die aanpassing behoeven.

De aanpassing van de bomenverordening zou kunnen leiden tot een uitbreiding van de vergunningplicht voor het kappen en (als gevolg daarvan) meer bezwaren die door de afdeling VTH moeten worden afgehandeld. Ondanks dat de bomenverordening niet is aangepast is het aantal bezwaren op de kapvergunningen enorm gestegen.

In hoofdstuk 4.2 wordt verder ingegaan op de aantallen wat betreft verleende kapvergunningen en de naleving van de herplantplicht.

4.2 Vergunningverlening

In 2020 is binnen de afdeling VTH het volgende aantal vergunningen verleend op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

	Wabo incl. Kap	Kap
2019		
Oktober	144	6
November	150	6
December	123	14
2020		
Januari	158	21
Februari	144	24
Maart	176	20
April	138	12
Mei	143	14
Juni	171	12
Juli	165	20
Augustus	164	22
September	175	26

De gemiddelde doorlooptijd van een Wabo-vergunning is momenteel 37 dagen. Uiteraard worden enkelvoudige vergunningen sneller verleend: binnen 1 tot 2 weken. Voor de vergunningverlening van de niet Wabo gerelateerde vergunningen (APV en bijzondere wetten) zien we een afname van circa 9% voor de gemeente Haarlem.

Voor de specifieke milieuactiviteiten wordt de vergunningverlening en de afhandeling van meldingen uitgevoerd door de Omgevingsdienst IJmond. Deze activiteiten worden door de Omgevingsdienst zelf geëvalueerd en zijn in dit document niet nader uitgewerkt. Dit geldt ook voor de sloopmeldingen.

De niet-wabo producten worden verleend op basis van de Algemene plaatselijke verordening (APV), de Drank- en horecawet, de Wet Kinderopvang de Wegenverkeerswet, de AMvB Brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen, de huisvestingsverordening, de leegstandwet, de winkeltijdenwet, de wet op de kansspelen en de marktverordening.

In hoofdstuk 5 zijn de aantallen weergegeven voor Haarlem.

4.3 Toezicht en handhaving

Mede op basis van de uitgevoerde risicoanalyse zijn de volgende vormen van toezicht in de bebouwde omgeving te onderscheiden:

- Vergunningsgericht toezicht: toezicht op de verleende (bouw) vergunningen;
- Object gericht toezicht (v.b. monumenten, evenementen);
- Signaaltoezicht (toezicht naar aanleiding van klachten en meldingen);
- Gebiedsgericht toezicht/programmatisch toezicht (toezicht op wijkniveau naar aanleiding van bijvoorbeeld speerpunten);
- Doelgroepengericht toezicht (ook wel thema gericht toezicht: het toezicht op specifiek thema/onderwerp/doelgroep).

Primair hanteert de afdeling VTH de eisen en beginselen uit de Algemene wet bestuursrecht. Dit betekent dat bij een overtreding, de overtreder middels een waarschuwingsbrief in de gelegenheid wordt gesteld de overtredingen te verhelpen. Indien hier geen gehoor aan wordt gegeven, wordt de overtreder nogmaals aangeschreven waarin wordt aangegeven dat het bestuur voornemens is een dwangsom of bestuursdwang toe te passen. Eventueel dus gevolgd door een dwangsom of bestuursdwangbeschikking.

- Bij het stellen van een begunstigstermijn wordt er altijd gekeken wat de overtreder redelijkerwijs aan tijd nodig zal hebben om de geconstateerde overtredingen te verhelpen.
- Afhankelijk van de casuïstiek, ernst en urgentie van de overtredingen kan er voor gekozen worden om de beschreven eerste of tweede stap over te slaan.
- Bij incidentele gevallen wordt ervoor gekozen om aangifte (strafrechtelijke handhaving) te doen van een geconstateerde overtreding.
- Ook kan het zijn dat de overtreder de geconstateerde overtredingen direct kan en wil verhelpen. Er kan dan veelal worden volstaan met een mondelinge waarschuwing. Deze waarschuwing wordt uiteraard wel in het bezoekrapport vastgelegd.

4.3.1 Vergunningsgericht toezicht

Van elke verleende Wabo-vergunning en/of melding wordt er een toezichtzaak aangemaakt. Hiermee vindt automatisch de overdracht van het dossier plaats van het team Vergunningen aan het team Toezicht & Handhaving.

Alle verleende omgevingsvergunningen en ingediende meldingen worden door de toezichthouders gecontroleerd, mits de bouwsom hoger is dan 50.000 euro. Gevallen onder de 50.000 euro vindt het toezicht steekproefsgewijs plaats. Wij zijn daartoe overgegaan vanwege een bezuiniging uit 2019. Dit geldt tevens voor bouwactiviteiten die *uitsluitend wegens hun ligging* vergunningsplichtig zijn. Het gaat hier bijvoorbeeld om dakkapellen aan de voorzijde van een huis. Het toezicht hierop vindt eveneens alleen steekproefsgewijs plaats.

Vanwege corona was het in het begin van de Coronacrisis erg lastig om het toezicht buiten te laten plaatsvinden. Mede omdat het niet duidelijk was hoe het toezicht concreet kon worden uitgevoerd binnen de regels van het RIVM. Sinds mei, juni is het toezicht weer volop aan de gang. Tijdens corona is het bouwen gewoon doorgegaan, waardoor er wel een inhaalslag nodig was.

• Bouwfase

Bij het toezicht in de bouwfase wordt het toezichtprotocol van de Vereniging Bouw- en Woningtoezicht Nederland gehanteerd. De prioriteit ligt hier bij constructieve veiligheid en brandveiligheid. De bevindingen tijdens de controlebezoeken worden via de Squit2Go applicatie middels bezoekerapporten vastgelegd.

In 2020 zijn er 1592 toezichtzaken in bouwfase afgerond.

Bij alle locaties vindt er toezicht plaats. Met uitzondering van de vergunningen voor bouwactiviteiten, met bouwsom kleiner dan €50.000,-.

- **Controle brandveiligheid (Risico gestuurde controles, woongebouwen) projecten (geen speerpunt zijnde)**

In 2020 zijn er 5 controles in het kader van de brandveiligheid uitgevoerd.

- **Controle bouwbesluit constructieve-/brandveiligheid van dakkapellen en doorbraken, mits geen monument**

In 2020 zijn er in totaal 877 omgevingsvergunningen afgegeven die onder deze categorie vallen. Bij 706 van deze vergunningen is geen controle uitgevoerd.

- **Controle op melding en vergunningsplicht brandveiligheid sec (niet naar aanleiding van andere controles)**

In 2020 zijn er voor 5 locaties omgevingsvergunningen afgegeven voor de activiteit brandveiligheid. Er zijn in totaal 10 locaties waar een controle melding brandveilig gebruik is uitgevoerd. De controle op de omgevingsvergunningen met de activiteit brandveiligheid wordt in principe door de brandweer Kennemerland (VRK) uitgevoerd.

- **Controles monumenten**

Haarlem is een stad met rijke (bouwkundige) historie.

Een groot deel van het Haarlems erfgoed heeft een beschermde status gekregen. Dat zijn rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten en 3 stadsgezichten.

De afdeling Vergunningen, Toezicht en Handhaving informeert mensen vooraf over de regels als ze daarom vragen. Inspecteurs en collega's van team Erfgoed geven in voorkomende zaken advies dat speciaal is afgestemd op erfgoed. Dit gebeurt vaak ter plaatse. De erfgoed-adviseurs geven aan wat de regels en de mogelijkheden of aandachtspunten zijn. Ze zijn overigens geen "gratis adviesbureau" dat volledig uitgewerkte plannen opstelt.

In 2020 is er bij 21 locaties een vooroverleg gestart om goede afspraken te maken over de gewenste toekomstige werkzaamheden aan een monument.

Verder zijn er 80 toezichtzaken op een afgegeven omgevingsvergunning voor een monument afgerond.

- **Controle huisnummerbesluiten**

In 2020 zijn in dit kader 8 locaties voor controle bezocht.

- **Controle bouwbesluit op aspect toegankelijkheid**

Dit onderdeel wordt vanaf 2019 standaard meegenomen bij alle uit te voeren inspecties.

- **Evenementen**

Haarlem kent een groot aantal grote en kleinschalige evenementen. Voor evenementenvergunningen geldt dat bij grote evenementen altijd controle plaatsvindt. In 2020 zijn bij 4 grotere evenementen controles uitgevoerd (Haarlem Culinaire Smulmarkt, Haarlem Jazz, Shopping Night, Halve van Haarlem Walk). Het team Toezicht en Handhaving van de afdeling VTH

levert een bijdrage in de overleggen in de aanloop naar het evenement. Ook vindt er een schouw plaats van de evenementenlocaties. Hierbij is er vooral aandacht voor bouwkundige en brandveiligheids-aspecten.

Uiteraard is dit aantal vele malen kleiner dan eerdere jaren; hetgeen te wijten is aan de coronacrisis. Zo waren er in 2019 zo'n 46 toezichtzaken bij een evenement afgerond (6 grote en 40 kleine evenementen).

- **Kappen van een boom**

Voor het kappen van een boom is meestal een omgevingsvergunning nodig. Wanneer precies is geregeld in de Bomenverordening van de gemeente Haarlem.

In 2020 zijn er 211 vergunningen voor het onderdeel kap aangevraagd. Bij 128 gevallen is er sprake van een herplantplicht. Het team Toezicht en Handhaving ziet erop toe dat deze herplantplicht wordt uitgevoerd. De vergunninghouder heeft 18 maanden de tijd om aan de herplantplicht te voldoen. In 2020 is er 7 keer aan deze herplantplicht voldaan. Het betreft hier dus vergunningen die ook reeds vóór 2020 zijn verleend.

In 2019 was vanuit het oogpunt van efficiency en het feit dat bomen niet het hele jaar door geplant kunnen worden, het plan dat in één keer alle herplantverplichtingen worden nagelopen. Omdat dit in 2019 niet binnen de bestaande capaciteit kon worden uitgevoerd, is dit in 2020 in de vorm van een project (inhuur) uitgevoerd. In 2020 hebben we een controle gedaan op de herplantplicht van de kapvergunningen uit 2016/2017 en 2018. Voor de vergunningen uit 2019 en verder is de termijn van herplantplicht nog niet verlopen.

Naast Spaarnelanden, die de aanvragen namens de gemeente verzorgd, zijn er in deze periode 352 kapvergunningen geconstateerd waar een herplantplicht in opgenomen was. Deze aanvragers zijn aangeschreven, met de vraag om bewijs aan te leveren van de herplant. 255 hebben dit ook gedaan. 97 hebben niet gereageerd, of hebben aangegeven niet aan de herplantplicht te kunnen voldoen. Voor deze laatste groep gaan we een alternatief voorstel doen.

4.3.2 Signaaltoezicht

In 2020 zijn er 402 klachten en meldingen in behandeling genomen door de afdeling VTH. De meeste klachten komen binnen via de afdeling KCC van de gemeente Haarlem. Het overgrote gedeelte van de klachten heeft betrekking op bouwwerkzaamheden in de onmiddellijke omgeving van de melder. Veelal is de klacht/melding terug te brengen tot de vraag of er wel de juiste vergunning is afgegeven voor de activiteiten die er plaatsvinden.

De toezichthouders nemen bij een klacht of melding contact op met de melder en beoordelen de situatie ter plaatse. Indien er sprake is van een overtreding wordt hiertegen opgetreden. In sommige gevallen kan dit via overleg worden opgelost. Als overleg niet toereikend blijkt te zijn dan wordt er indien er sprake is van een overtreding een handhavingstraject gestart. Dit kan leiden tot intensieve trajecten waarbij ook juridische capaciteit moet worden ingezet. Indien er een verzoek om handhaving wordt ingediend wordt hier standaard juridische capaciteit op ingezet.

In veel gevallen blijkt dat er achter het indienen van een klacht sprake is van andere conflicten tussen de omwonenden. Het weer met elkaar in gesprek brengen levert dan vaak een duurzamere oplossing.

We zien dat het aantal ingediende klachten en meldingen in de afgelopen periode spectaculair dalen. Ten opzichte van 2019 betreft het een afname van circa 35%. Dit lijkt een effect te zijn van het coronavirus.

4.3.3 Gebiedsgericht toezicht

In bepaalde gebieden in Haarlem is er gekozen voor een gebiedsgerichte aanpak. De keuze voor deze aanpak heeft te maken met specifieke problemen of ontwikkelingen die er dan spelen. Hier onder enkele voorbeelden hiervan:

Project Lelie

Project Lelie heeft tot doel het projectgebied rondom de Schoterweg in Haarlem Noord te revitaliseren, het ondernemersklimaat te verbeteren en het creëren van een veilige(re) woon- en leefomgeving.

De uitvoering van project Lelie betekent dat over een langere periode een focus op het gebied rond de Schoterweg komt te liggen, die erop is gericht, dat malafide praktijken worden gesignaleerd en opgepakt en dat normconform-gedrag (zich houden aan wet- en regelgeving) wordt gestimuleerd. Dit doen we om een halt toe te roepen aan de huidige problematiek.

In het gebied rond de Schoterweg speelt een combinatie van problematiek. Deze problematiek heeft te maken met een mogelijk netwerk van malafide ondernemers. Zij zijn nadrukkelijk in deze buurt aanwezig en er zijn signalen van het structureel niet naleven van een breed scala aan wet- en regelgeving.

Te denken valt aan:

- woonfraude (illegaal verblijf, onterecht niet of juist wel inschrijven in de Basis Registratie Personen, niet-gemelde kamergewijze verhuur en illegale verbouwingen), hennepteelt, drugshandel (in onder andere horecaondernemingen), witwassen, illegaal gokken (in horecaondernemingen) en belastingontduiking.

Daarnaast lijkt het alsof de veilige woon- en leefomgeving steeds meer onder druk komt te staan. Het gaat dan deels over:

- parkeeroverlast, afvalproblematiek, geluidsoverlast, achterstallig onderhoud, brandonveiligheid.

Vanuit de afdeling VTH wordt er dan met name gekeken op de brandveiligheid van de panden, achterstallig onderhoud, illegale verbouw en woonfraude.

De revitalisering is een doelstelling voor de langere termijn. Door het gebied meer te betrekken bij de omgeving en door een visie op het gebied te ontwikkelen en beleid te maken dat toekomstbestendig is kan de aan het begin van het project geconstateerde neerwaartse spiraal worden doorbroken.

Dit doen we door nauwe samenwerking met de veiligheidspartners door onder ander integrale handhavingsacties die worden uitgevoerd door politie, belastingdienst en gemeente door voertuigen, horecabedrijven en woningen te controleren en direct te handhaven bij het niet naleven van wet- en regelgeving.

Vanwege de maatregelen omtrent corona was het niet mogelijk om fysieke adrescontroles uit te voeren. Het project heeft op dit vlak dan ook een tijd stil gelegen en is in het najaar van 2020 weer opgestart.

Project Wonen in de Waarderpolder

De aanpak van onrechtmatige bewoning in de Waarderpolder wordt (gefaseerd) in 3 fases opgepakt. Eind 2019 is een begin gemaakt met de inventarisatie en opzet voor de controle van bedrijfspanden in fase 2 (zo'n 120 adressen, maar dit is niet verder doorgezet in de uitvoering). Vanwege de coronamaatregelen hebben er in 2020 geen controleactiviteiten plaatsgevonden in de Waarderpolder.

Zodra de omstandigheden dit weer toelaten zal wederom een handhavingsteam worden samengesteld en de controlemomenten voor fase 2 van de handhaving worden uitgevoerd. Dit om de resultaten en het merkbaar effect van de handhaving op woonfraude in de Waarderpolder, namelijk dat betrokkenen steeds beter op de hoogte zijn van het feit dat wonen in de Waarderpolder niet is toegestaan en dat de gemeente hiertegen optreedt, te kunnen voortzetten.

Wel heeft de Raad van State eerder twee belangrijke uitspraken gedaan in lopende handhavingprocedures. Beide zaken vielen uit in het voordeel van de gemeente Haarlem en in beide zaken is de onrechtmatige bewoning in de bedrijfspanden beëindigd.

- **Project Woonwagenlocaties**

De afdeling is betrokken bij het opstellen van een actieplan woonwagen locaties. Vanwege de maatregelen omtrent corona heeft ook dit project stil gelegen. Het project zal dan ook een verdere doorloop hebben naar 2021.

4.3.4 Thema gericht toezicht

In 2020 is aan de provincie de gevraagde informatie overlegd in het kader van het themaonderzoek illegaal agrarische bedrijventerreinen.

Actuele landelijke thema's

- **Breedplaatvloeren**

Naar aanleiding van de instorting van een in aanbouw zijnde parkeergarage bij het vliegveld Eindhoven heeft de minister een protocol laten opstellen waarmee gebouweigenaren hun gebouw moeten laten controleren. Voor de gemeente ligt er een taak om erop toe te zien dat de eigenaren van de betreffende gebouwen daadwerkelijk onderzoek uitvoeren.

De afdeling VTH heeft hiervoor in 2017 een projectteam geformeerd. Dit team is een uitvoerig onderzoek naar alle verleende bouwvergunningen gestart.

Voor het team Toezicht & Handhaving zijn de acties in de eerste fase afgerond. Als vervolg hierop liepen er nog handhavingsacties bij de parkeergarage Marsmanplein. Dit, in gezamenlijkheid met de eigenaar, heeft ertoe geleid dat het Marsmanplein inmiddels is geopend en weer in gebruik is. Het Rijk heeft in 2019 nog aanvullende informatie aangeleverd, waardoor er bij het Patronaat en het CIOS aanvullende maatregelen genomen kunnen worden. De afdeling Vastgoed van de gemeente Haarlem heeft opdracht gegeven aan het bedrijf Pieters Bouwtechniek om hiervoor een rapport op te stellen. De verwachting is dat het rapport in februari/maart 2021 klaar is. Op basis van de resultaten in het rapport zal gekeken worden of er aanvullende maatregelen nodig zijn.

- **Doorgestorte betonvloeren bij galerijflats**

Naar aanleiding van het instorten van een galerij is er door het ministerie in 2017 een inspectie signaal afgegeven. Allereerst is er een analyse gemaakt welke panden risicovol zijn. In Haarlem zijn er 16 locaties aangeschreven. Momenteel moeten er nog van twee locaties rapporten worden ontvangen. Van de overige locaties is geconcludeerd dat de situatie in orde is.

Omdat men nog in afwachting is van twee rapporten heeft het project een verdere doorloop naar 2021.

- **Gebruik roestvast staal in ophangmateriaal in zwembaden (inspectiesignaal 2017)**

Naar aanleiding van enkele ongevallen in zwembaden waren voor de minister aanleiding om het gebruik van niet resistent roestvrijstaal terug te dringen. Hierdoor moeten eigenaren van overdekte zwembaden vanaf 1 juli 2016 verplicht aantonen, dat er geen roestvaststaal meer aanwezig is.

In 2017 zijn de eigenaren van 8 overdekte zwembaden in Haarlem aangeschreven om een onderzoeksrapport te overleggen en voor controle aan te bieden. Dit project is in 2018 afgerond. Het Rijk heeft daarnaast medio 2018 aan alle Noord-Hollandse gemeenten gevraagd per zwembad een vragenlijst in te vullen om te bekijken of de zwembaden aan de wet voldoen. De gemeente Haarlem heeft alle gegevens ingeleverd bij het Rijk in de vorm van een rapport. Hierop volgend hebben alle gemeenten in Noord-Holland in 2019 een brief van de provincie gekregen om te kijken of er bij alle zwembaden is getoetst aan het Bouwbesluit en niet aan de norm NPR9200. De gemeente Haarlem heeft dit nogmaals onderzocht en hieruit bleek dat alle zwembaden zijn getoetst aan het Bouwbesluit. Hiervan is de provincie in 2020 op de hoogte gesteld.

- **Brandveiligheid zorginstellingen**

Door de afdeling Interbestuurlijk Toezicht van de Provincie Noord-Holland is tijdens de prolooggesprekken met de gemeenten begin 2018 aangegeven dat in 2019 een themaonderzoek zal worden ingesteld naar brandveiligheidscontroles in verpleeghuizen en zorginstellingen. Met dit themaonderzoek wordt zichtbaar gemaakt in hoeverre de gemeenten in Noord-Holland brandveiligheid bij zorginstellingen in de beleidscyclus en uitvoeringsprogramma's hebben opgenomen. Daarnaast wordt onderzocht hoe controles naar brandveiligheid door de gemeenten worden uitgevoerd, welke resultaten dat bij de onderscheidende instellingen geeft en hoe eventuele opvolging tot verbetering daarna wordt ingezet en kan worden bevorderd. Daarbij wordt tevens een beeld verkregen over de brandveiligheid bij zorginstellingen door middel van praktijktoetsen.

In 2019 heeft de provincie door middel van een steekproef controles laten uitvoeren bij drie zorginstellingen in Haarlem. Daaruit kwamen geen grote overtredingen naar voren. De gemeente Haarlem had de VRK bij dezelfde zorglocaties in een eerder stadium ook al een inspectie laten uitvoeren. Op de zaken die daaruit naar voren zijn gekomen is handhavend opgetreden. Wel bleek uit het onderzoek van de Provincie dat de inspectierapporten en gegevens van de betreffende gebouwen niet altijd even gemakkelijk te achterhalen waren. Daartoe heeft de gemeente met de VRK afspraken gemaakt over een eenduidige (digitale) archivering van deze gegevens.

Bestuurlijke prioriteiten

- **AirBnB**

De gemeente Haarlem is met haar historische binnenstad een aantrekkelijke locatie voor toeristen. Overlast door tijdelijke gasten van huiseigenaren die gebruik maken van AirBnB en andere bemiddelaars, is een trend die zich nog steeds uitbreidt in de grote steden. Haarlem heeft vanwege het gebruik van de AirBnB's in 2018 al de nodige klachten binnen gekregen en heeft daarom in 2019 nadrukkelijk op toezicht en handhaving van AirBnB ingezet.

De juristen voeren regelmatig overleg met de toezichthouder over de lopende zaken. Zij dragen verder zorg voor de handhavingstrajecten. Er zijn dit jaar enkele tientallen handhavingstrajecten gestart om illegale verhuur te beëindigen. Meestal is een vooraankondiging of last onder dwangsom voldoende om de illegale verhuur te beëindigen. Een aantal trajecten loopt nog. Op dit moment wordt gewerkt aan het opleggen van de eerste bestuurlijke boete(s). Verder beantwoorden de juristen vragen van inwoners, ondernemers en collega's over het onderwerp vakantieverhuur.

Op 1 januari 2021 treedt de Wet toeristische verhuur van woonruimten in werking. In verband hiermee moet de Huisvestingsverordening worden aangepast en komt er een nieuw

registratieplicht en – systeem. De juristen zijn hier actief bij betrokken voor adviezen; de afdeling Wonen coördineert dit binnen de gemeente.

Er zijn sinds 1 mei 2019 188 meldingen binnengekomen op basis van de huidige meldplicht uit de Huisvestingsverordening. Door een uitspraak van de Raad van State in februari 2020, kan echter niet meer gehandhaafd worden op het niet voldoen aan de meldplicht. Dit wordt gecompenseerd met de komst van de nieuwe wet.

In 2020 is naar aanleiding van meldingen, handavingsverzoeken en eigen constateringen onderzoek uitgevoerd bij 75 adressen. Het onderzoek bestaat uit digitale recherche, het voeren van gesprekken en – waar nodig – inspecties ter plaatse. Door het corona-virus zijn minder inspecties uitgevoerd worden dan anders. Er zijn wel doorlopend steekproefsgewijs advertenties van AirBnB en andere platforms nagelopen op de vraag of deze voldoen aan de regelgeving en er worden waarschuwingen verstuurd (in zaken waarin dat nodig is).

Het onderzoek en de inspecties zijn toegewezen aan een vaste toezichthouder. Bij inspecties ter plaatse gaat een tweede toezichthouder mee, in verband met de bewijslast. De toezichthouder overlegt regelmatig over de bevindingen met de juristen en draagt de zaak aan hen over, als een handhavingstraject aan de orde is.

In 2020 zou er een tussenevaluatie opgesteld worden waarin beschreven zou worden op welke manier de beschikbare capaciteit op AirBnB ingezet is en hoe dit wordt voortgezet. Het is niet gelukt deze tussenevaluatie in 2020 op te stellen en de planning is om dit door te schuiven naar 2021.

Daarnaast zou er onderzocht worden in hoeverre een softwaresysteem zou kunnen helpen om de data beter te duiden en te bewaren. Er wordt echter inmiddels op landelijk niveau gekeken of er een mogelijkheid is om een (landelijk) systeem te ontwikkelen waar de gemeenten gebruik van kunnen maken. Haarlem wacht nu de mogelijkheden voor dit landelijke systeem af.

- **Bestuurlijke boete kinderopvang en controles**

Uit een onderzoek en ervaringen van andere gemeenten is gebleken, dat er effectiever kan worden gehandhaafd met toepassing van de bestuurlijke boete. In 2018 heeft de gemeente Haarlem daarom voor enkele, bepaalde, overtredingen van de Wet kinderopvang de bestuurlijke boete ingevoerd. De bedoeling is, dat door het opleggen van bestuurlijke boetes hier een preventieve werking van uitgaat; wat uiteindelijk dus resulteert in een afname van dit soort overtredingen.

In 2020 zijn er bij 104 locaties voor kinderopvang door de GGD (behorende bij de VRK) namens de gemeente inspecties uitgevoerd. De sluiting van de kinderopvang, als gevolg van de coronamaatregelen, heeft ook consequenties gehad voor het toezicht op de kinderopvang. Tijdens de sluiting van de kinderopvang hebben er dan ook geen inspecties plaatsgevonden. Wel heeft de GGD contact gehouden met alle locaties, zodat als er vragen waren de GGD deze kon beantwoorden. In september 2020 is de GGD weer begonnen met het opstarten van de jaarlijkse inspecties. De GGD is begonnen met het inspecteren van de locaties met een rood risico profiel, vervolgens de locaties met een oranje risico profiel en als laatste zijn een aantal locaties met een geel risicoprofiel gecontroleerd. De locaties met een groen risicoprofiel hebben in 2020 geen jaarlijkse inspectie gekregen.

De consequentie dat niet alle kinderopvangorganisaties in Haarlem in 2020 geïnspecteerd zijn, is dat hiermee formeel niet wordt voldaan aan de wettelijke eisen, opgesteld door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De Inspectie van het Onderwijs, die de jaarverantwoordingen beoordeelt, zal echter maatwerk leveren bij de beoordeling van de taakuitvoering.

In 2020 zijn er geen bestuurlijke boetes uitgedeeld. De hoofdreden reden hiervoor is, dat door de coronacrisis geen normale bedrijfssituatie voor handen was. Daarnaast is medio 2020 geconstateerd, uit eerdere casuïstiek, dat het handhavingsbeleid bestuurlijke boete niet voldoende helderheid bood voor elke situatie. Het handhavingsbeleid wordt hierop nog aangepast, tegelijk met enkele andere aanpassingen. Zo zal de hoogte van de bestuurlijke boetes beter aansluiten op de aard van de overtreding en grootte van de organisatie. Ook worden enkele boetebedragen verlaagd.

In december 2020 is de gemeente Haarlem door de Inspectie van het Onderwijs geïnformeerd, dat wij de A-status hebben behouden. Dit betekent dat wij onze wettelijke taken adequaat uitvoeren.

- **Handhaving horecabestemming**

Eind 2017 heeft het college aangegeven, dat er extra aandacht besteed moet worden aan de naleving van het bestemmingsplan. In het bijzonder op de locaties waar horeca activiteiten plaatsvinden. Hiervoor is mede op 15 april 2019 het Horecasanctiebeleid in werking getreden. Het gaat hierbij dan vooral om de vraag of er horeca op een bepaalde locatie is toegestaan; en de daarbij horende vraag of er wel sprake is van de juiste exploitatievorm. Als voorbeeld: op een locatie is een restaurant toegestaan (horeca 2) maar na 22:00 uur worden de tafels aan de kant geschoven en wordt het een café (horeca 3). Deze categorie leidt tot andere overlastgevendende factoren voor de omgeving.

Vanwege corona is de horeca een groot gedeelte van 2020 dicht geweest. Er heeft daarom in 2020 geen handhaving op dit taakonderdeel plaatsgevonden.

- **Zonnepanelen op monumenten en beschermde stadsgezichten**

We merken dat tegenwoordig ook eigenaren van monumenten en eigenaren van panden in beschermd stads-, of dorpsgezicht, interesse hebben in het plaatsen van zonnepanelen.

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed heeft in juni 2020 een nieuwsbericht uitgegeven waarin zij pleit (zij het onder een aantal opgesomde voorwaarden) om de mogelijkheid voor het plaatsen van zonnepanelen op monumenten en panden in beschermde gezichten te vergroten.

Zo wordt er richting gemeenten voor gepleit om zichtbaarheid vanaf de openbare weg van de zonnepanelen niet meer automatisch als afwijzingsgrond te hanteren.

Er zijn eigenaren van dit soort panden die, ook zonder vergunning, toch aan verduurzaming willen doen door middel van zonnepanelen. Als een andere eigenaar (die de panelen met vergunning uit het zicht heeft geplaatst), in zo'n geval een verzoek om handhaving indient, is de gemeente formeel-juridisch verplicht om tot handhaving over te gaan. Aan de andere kant wil de gemeente Haarlem graag zo veel mogelijk inzetten op duurzaamheid.

Voor het team Toezicht en Handhaving (maar uiteraard in eerste instantie voor burgers en bedrijven) helpt het als er duidelijke algemene regels komen voor zonnepanelen op monumenten en in beschermde dorps- of stadsgezichten. De gemeente verwacht hier in 2021 een duidelijke, politiek ondersteunde, richtlijn voor op te stellen.

- **Evenementen en omgevingsrecht**

In 2020 heeft de provincie Noord-Holland een themaonderzoek uitgevoerd naar evenementen en festivals en de vergunningen die hierbij nodig zijn. Voor het themaonderzoek is gekeken naar evenementen die in 2019 hebben plaatsgevonden. Door middel van een steekproef zijn een aantal evenementen gecontroleerd op de afgegeven vergunningen. De provincie had nog een aantal

vragen bij één van de afgegeven vergunningen. Deze informatie is inmiddels aan de provincie verstrekt.

- **Transitie Wet Kenbaarheid Publiek Rechterlijke Beperkingen**

In het kader van de transitie Wet Kenbaarheid Publiek Rechterlijke Beperkingen (WKPB) naar de landelijke basisregistratie Kadaster Publiekrechtelijke Beperkingen (BRK-PB) heeft de afdeling VTH van de gemeente Haarlem het nodige werk verricht. Het betrof hier het op orde krijgen van de gegevens van de monumenten in Haarlem door het toevoegen van de brondocumenten (aanwijzingsbesluiten) aan het systeem ter aanvulling van het kadastersysteem.

5. Cijfermatig overzicht

5.1 Vergunningverlening

	Vergund tussen 1-10-2019 tot 1-10- 2020	Geweigerd tussen 1-10-2019 tot 1-10- 2020	Afgebroken tussen 1-10-2019 tot 1-10- 2020
Omgevingsvergunning (exclusief kap)	927	276	371
Omgevingsvergunning met onderdeel kap	127	17	42
Gebruiksmelding	32	0	0
Wabo-totaal	1086	293	413
Vergunning APV/BIJ/HVV	335	4	0
Melding APV/BIJ/HVV	153	0	1
Ontheffing APV/BIJ/HVV	1244	2	1
Vergunning Drank- en horecawet (DHW)	137	5	0
Vergunning Kinderopvang (KOP)	233	1	0
Verkeersbesluit Gehandicapten Parkeerplaats (GPP)	358	5	29
Vergunning Huisvesting (Nieuw sinds mei 2019)	244	0	4
Aanmelding Air BNB (Nieuw sinds mei 2019)	42	0	0
Niet Wabo-totaal	2746	17	35
APV = Algemene Plaatselijke Verordening			
BIJ = Bijzondere wetten			
HVV = Huisvestingsverordening incl. leegstandswet			

5.2 Toezicht en handhaving

In het kader van de Wabo en de APV is eind 2018 de benodigde en beschikbare capaciteit in een model inzichtelijk gemaakt. Dit, om te prognostiseren op de 'lasten'. Met andere woorden: hoeveel capaciteit is er op basis van kengetallen nodig om het werk te richten en hoe zetten we die capaciteit idealiter in (vast, flexibel). Dit model is nu eerst voor de afdeling VTH uitgewerkt en zal wellicht worden overgenomen door de ketenafdelingen (OMB, KCC, BBOR).

1-10-2019 t/m 1-10-2020				
Soort zaken	Gestarte zaken in deze periode	Aantal uren	Afgesloten zaken	Aantal uren
(Voor)overleg monumenten	21	630	3	90
Aspectcontrole Bouw	55	385	31	217
Aspectcontrole Brand	3	21	0	0
Aspectcontrole Kinderopvang	0	0	0	0
Controle bij een evenement	11	55	10	50
Controle bouwfase plus opleveringscontrole	1552		1762	
Controle huisnummerbesluit	35	175	8	40
Controle melding brandveilig gebruik T&H	17	119	10	70
Beoordeling van brandveiligheidsdocumenten Team T&H	7	35	8	40
Incidentiele controle bouw	8	56	6	42
Incidentiele controle Brand	1	7	0	0
Incidentiele controle Kinderopvang	7	49	3	21
Klacht/melding bouw	611	3055	402	2010
Klacht/melding brand	1	5	2	10
Klacht/melding kinderopvang	1	5	2	10
Periodieke controle Brand *		0	0	0
Periodieke controle Brand YRK	87	609	107	749
Periodieke controle Brand VTH, team T&H	0	0	0	0
Projectcontrole Bouw	2	14	1	7
Projectcontrole Brand	0	0	4	28
Projectcontrole Brand , Woningbouw Corporaties	0	0	0	0
Projectcontrole Kinderopvang	0	0	0	0
YRK Beoordeling van brandveiligheidsdocumenten	29	145	30	150
YRK Zelfcontrole Brandveiligheid waarbij geen overtredingen	37	37	45	45
DHW Adviezen	44	220	40	200
Controle huisvestingsverordening	116	812	1	7
Aanmelding AIRBNB	100	400	0	0
Aantal initiele deelzaken gesloten			648	3240
Aantal initiele kap deelzaken gesloten			7	35
Aantal initiele deelzaken geopend	1659	8295		
Aantal initiele kap deelzaken geopend	9	45		
Subtotaal benodigd:		15174		
Subtotaal Geproduceerd				7061
PROJECTEN				
Illegale bewoning Vaarderpolder		400		400
Algemeen Ondermijning / Lelie / Voonfraude		1450		1450
Avond Acties Lelie		1140		1140
Inspectie signaal projecten		200		200
Energie transitie				
Duurzaamheid				
Erfgoed				
AIR/BNB		200		200
Totaal benodigd		18564		
Totaal geproduceerd				10451

6. Aandachtspunten

In ons jaarlijkse uitvoeringsprogramma VTH voor de afdeling constateren we, dat er nog steeds meer wensen/eisen zijn dan we met de beschikbare capaciteit kunnen uitvoeren. Dat maakt voor ons prioritering in relatie tot de gewenste aanpak zeer belangrijk. Op basis van de ingeschatte risico's (veiligheid, leefbaarheid, behoud van de historische binnenstad en beëindigen ondermijning) maken we een inschatting van de (benodigde) inzet van de medewerkers en de verwachte activiteiten.

Uit het hiervoor opgestelde model blijkt of in 2020 de goede dingen zijn gedaan, of zij goed zijn gedaan, welke zaken er zijn blijven liggen, en waar we omissies zien die in het plan van volgend jaar aanpassing behoeven. Op basis van deze evaluatie wordt een voorstel voor het uitvoeringsprogramma van 2021 opgesteld, dat medio januari 2021 aan het college zal worden voorgelegd en ter kennisname aan de raad wordt gestuurd.

De eerste bevindingen op basis van het model zijn, dat door het aantrekken van de bouw duidelijk andere belangrijke zaken genoodzaakt zijn te blijven liggen; keuzes in taken moeten immers toch worden gemaakt.

Gedacht moet worden aan:

- Een ruime achterstand bij de brandveiligheidscontroles bij bestaande bouw, zoals bijvoorbeeld woongebouwen. Dit betreffen vooral de controles die worden uitgevoerd binnen de gebruiksfase van een pand. Immers, dat werk 'kan altijd morgen ook nog'.

Zoals al eerder is opgemerkt komen er de laatste tijd steeds meer en zelfs omvangrijke taken naar de afdeling toe, waarover we moeten bepalen welke capaciteit daarvoor nodig is en of dit, zowel kwalitatief als kwantitatief binnen de bestaande capaciteit past, of niet. En belangrijker: wat betekent dit voor de praktijk (wat doen we wel, wat doen we incidenteel, piepsysteem, en misschien ook op onderdelen wat doen we niet). Een en ander zal worden voorgelegd aan het bestuur in het in basis consoliderend uitvoeringsprogramma 2021.

Ook corona heeft nog steeds veel invloed op ons werk. Door corona is veel van ons werk gestegen en veranderd. Maar ook is het thuiswerken niet ideaal.

Wij hopen in 2021 minder last te hebben van deze factor, maar het is realistisch te verwachten dat ook in 2021 corona het werk nog wel even negatief blijft beïnvloeden.

Dit is een uitgave van gemeente Haarlem,
januari 2021

Tekst: Afdeling VTH

Postbus 511
2003 PB Haarlem
Tel. 14 023

haarlem.nl